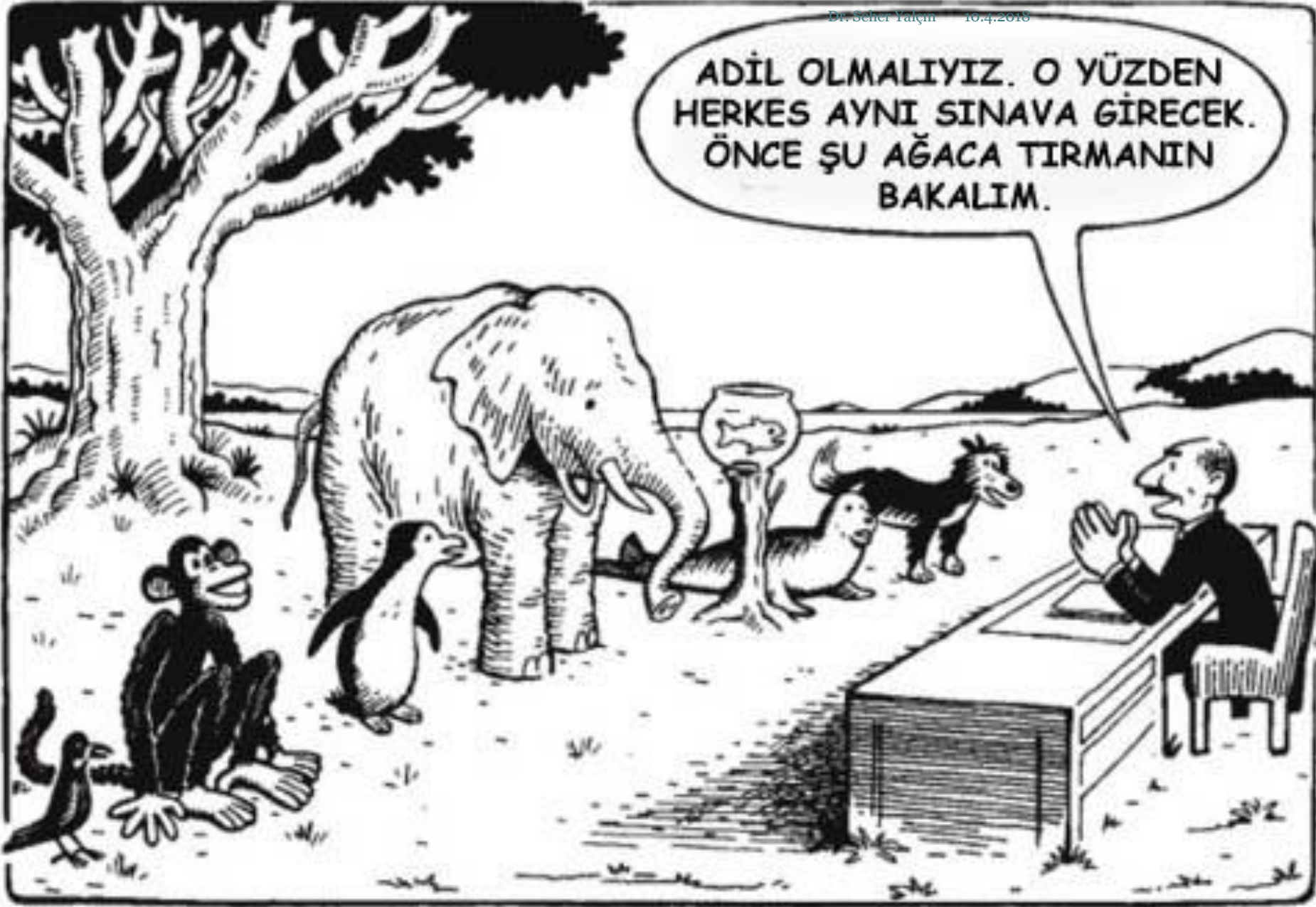

GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK

Dr. Seher Yalçın 10.4.2018

Dr. Seher Yalçın 10.4.2018

ADİL OLMALİYİZ. O YÜZDEN
HERKES AYNI SINAVA GİRECEK.
ÖNCE ŞU AĞACA TIRMANIN
BAKALIM.

ÖLÇME HATASI

- Hata, ölçülen özelliğin gerçek değeri ile ölçme sonucunda elde edilen (gözlenen) değeri arasındaki farktır (Atılğan, Kan ve Doğan, 2011).
- Dolaylı ölçmeler hatayı arttırır.
- Gerçek Puan = Gözlenen Puan + Hata

Hata Kaynakları (Atılğan ve diğ., 2011; Baykul, 2000)

- **Ölçmeci** (dikkatsizlik, öznel puan verme, yorgunluk)
- **Ölçme aracı** (yönerge, kapsam, maddelerin kapsamı örnekleme durumu, anlaşılabilirliği, uzunluğu)

Hata Kaynakları (Atılğan ve diğ., 2011; Baykul, 2000)

- **Ölçme işleminin yapıldığı ortam** (sessiz, ışık)
- **Ölçme işleminin yapıldığı grup** (dikkat, stres)
- **Ölçme yöntemi** (psikomotor-essey)

Hata Türleri (Tekin, 1996)

Dr. Seher Yalçın 10.4.2018

- **Sabit Hata** (bir ölçmeden diğerine miktarı değişmeyen)
  - Ölçme aracı, ölçmeciden kaynaklı olabilir.
  - Doğrudan geçerliği düşürür.
- **Sistemik Hata** (ölçülen büyüklüğe, ölçmeciye ve ölçme koşullarına bağlı olarak miktarı değişen)
  - Ölçme aracı, ölçmeciden kaynaklı olabilir.
  - Doğrudan geçerliği düşürür.

Hata Türleri (Tekin, 1996)

Dr. Seher Yalçın 10.4.2018

- **Tesadüfi Hata** (yönü, kaynağı ve miktarı bilinmeyen)
  - Ölçmeci, şans başarısı, öğrenciler, ölçme aracı, ortam vb kaynaklanabilir.
  - Doğrudan güvenilirliği dolaylı olarak geçerliği düşürür.

Geçerlik

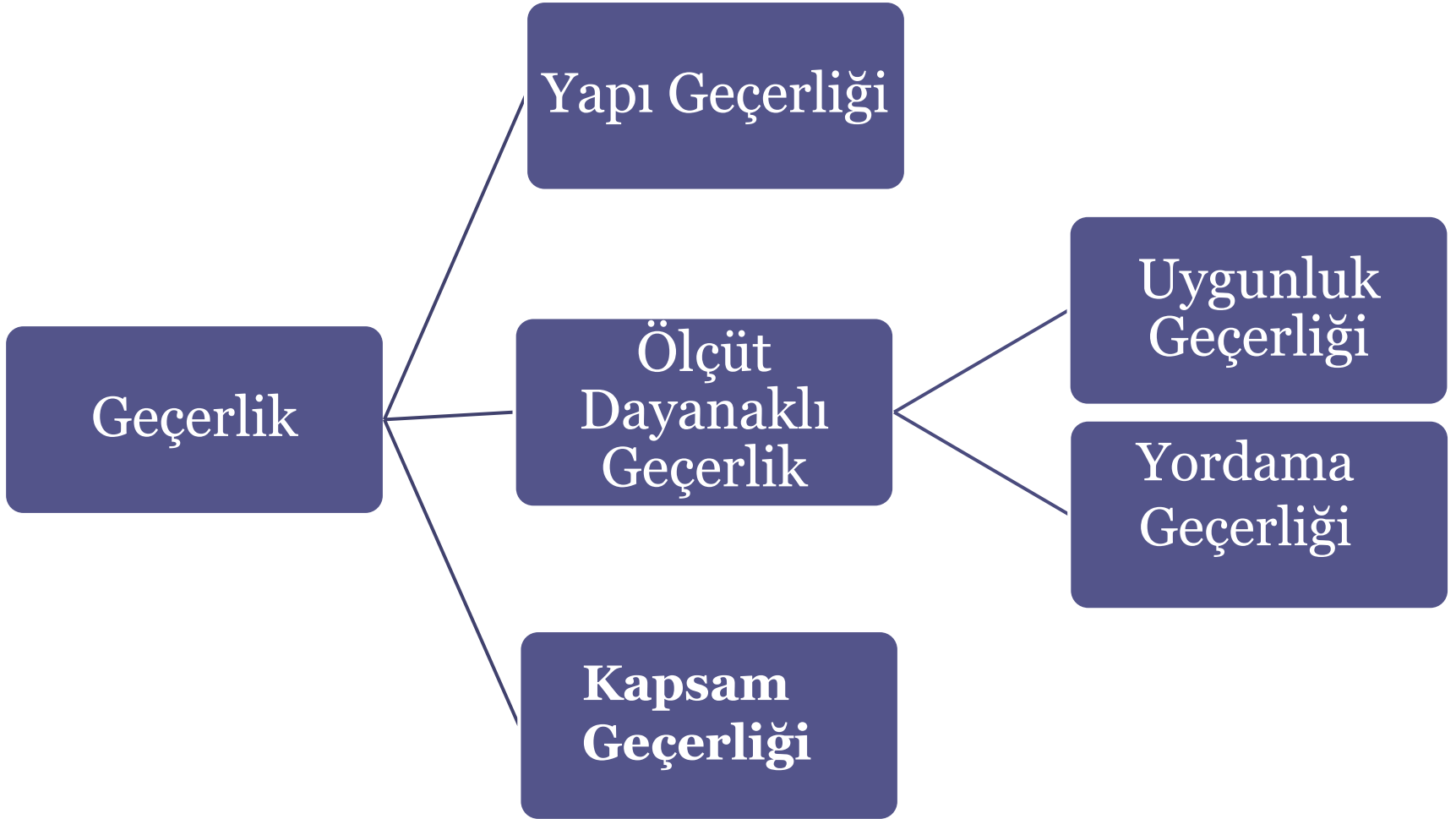
- Bir ölçme aracının amaca hizmet etme derecesidir.
- Bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği başka özelliklere karıştırmadan ölçebilmesidir (Tekin, 1996).
- Geçerlik, ölçme aracının bir özelliğinden ziyade o ölçme aracından elde edilen puanların anlamıyla ilgilidir.

Geçerlik

- Bir testin geçerliğinden çok belirli bir grup ve belirli bir amaç için geçerliği söz konusudur (Köse, 2012).
- Geçerlik katsayısı -1 ile +1 arasında değişir.
- Temel olarak geçerlilik belirleme yöntemlerinin hepsi bireyin testteki performansı ile bireyin o özellikle ilişkili gözlenebilir davranışları arasındaki ilişkiye dayanır (Köse, 2012).

Geçerlik Kanıtlama Yöntemleri

Kaynakça

- Atılğan, H., Kan, A. ve Doğan, N. (2011). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması*. Ankara. ÖSYM Yayınları.
- Köse, İ. A. (2012). Geçerlik ve Güvenirlik (ss. 72-115), *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme* (Editör: N. Çıkrıkçı-Demirtaşlı). Ankara: Elhan Yayınları.
- Tavşancıl, E. (2010). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tekin, H. (1996). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınları.